

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

> Retouradres: Postbus 93144 2509 AC Den Haag

Stichting Centrum voor Proefdiervrije Biomedische Translatie
T.a.v.
Yalelaan 62
3584 CL UTRECHT

Datum 4 juli 2025
Betreft Besluit tot verlening subsidie

Geachte ,

I. Aanvraag

Op 16 april 2024 ontving ik, in navolging van een investeringsvoorstel voor het Nationaal Groeifonds (hierna: NGF), uw aanvraag voor subsidie voor activiteiten in het kader van het NGF programma Centrum voor Proefdiervrije Biomedische Translatie, hierna NGF-project CPBT, uit de derde ronde van het NGF. U heeft daarbij een activiteitenplan en begroting aan mij overgelegd.

Het NGF-project CPBT heeft als doel biomedische innovaties te verbeteren met methodes die werkzaamheid en veiligheid beter voorspellen dan dierproeven. Dit wordt bereikt door het ontwikkelen en implementeren van geavanceerde methodes die de werkzaamheid en veiligheid van nieuwe behandelingen nauwkeuriger voorspellen dan dierproeven. Daarnaast stimuleert het CPBT de transitie naar proefdiervrije innovatie door kennisdeling, ondersteuning van bedrijven en de opbouw van een sterk ecosysteem voor duurzame en ethisch verantwoorde biomedische translatie. Gevestigd op het Utrecht Science Park wordt het een nationaal centrum voor proefdiervrije innovaties.

In afstemming met u is de subsidieaanvraag gefaseerd in behandeling genomen. De onderhavige subsidieverlening heeft betrekking op de activiteiten in de periode van 16 april 2024 tot en met 31 december 2029, hierna te noemen Fase 1 van het NGF-project CPBT.

De activiteiten binnen het NGF-project CPBT zullen worden uitgevoerd door een samenwerkingsverband bestaande uit de volgende deelnemers: Stichting Centrum voor Proefdiervrije Biomedische Translatie (Stichting CPBT), UMC Utrecht (UMCU), Universiteit Utrecht (UU), Hogeschool Utrecht (HU), Erasmus MC, Radboud Universiteit, TU Eindhoven (TU/e), Universiteit Maastricht (UM), Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), Amsterdam UMC (AUMC), Rijksuniversiteit

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
www.rvo.nl

Contactpersoon

T 088 042 42 42
E ngf@rvo.nl

Projectnaam
NGF-project CPBT Fase 1

Referentienummer
NGFCPBT241

Ons kenmerk
GF250G6J8QU

Bijlage(n)
3

Groningen (RUG), Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO), College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG), Stichting Lygature, Radboud MC en Leiden University Medical Center (LUMC).

Voor de beoordeling van de aanvraag voor subsidie ben ik uitgegaan van het activiteitenplan en de begroting van 22 mei 2025.

Ik beschouw u, Stichting CPBT, en de hiervoor genoemde deelnemers van het samenwerkingsverband ieder afzonderlijk als subsidieontvanger in de zin van dit besluit. Alle in dit besluit opgenomen verplichtingen zijn op iedere deelnemer van het samenwerkingsverband als zijnde subsidieontvanger van toepassing.

U bent voor de hiervoor genoemde deelnemers van het samenwerkingsverband gemachtigd om als penvoerder op te treden. Vanwege uw rol als penvoerder wordt – waar in paragraaf 3.6. tot en met 3.8. wordt verwezen naar ‘u’ – van u verwacht dat u toezicht houdt op het voldoen aan de subsidieverplichtingen (mede) namens ieder van de deelnemers van het samenwerkingsverband, en de informatie die op grond van de betreffende verplichtingen moet worden opgeleverd, gecoördineerd en namens alle deelnemers in het samenwerkingsverband, indient. U zal tevens als eerste aanspreekpunt voor mijn ambtenaren fungeren.

Ik verzoek u als penvoerder de andere deelnemers van het samenwerkingsverband een afschrift van dit besluit te zenden.

Leeswijzer

Allereerst schets ik ter inleiding in het kort de uitgangspunten voor het Nationaal Groeifonds en het proces van de beoordeling van investeringsvoorstellen. Dit vormt de context van de aanvraag en mijn besluit. Hierna ga ik in op het procesverloop van het investeringsvoorstel CPBT dat relevant is voor het NGF-project CPBT zelf en het procesverloop van de aanvraag. Na mijn beoordeling besluit ik op de aanvraag.

II. Inleiding, procesverloop en beoordeling aanvraag

Hoofdstuk 1 Inleiding: Nationaal Groeifonds en subsidieaanvraag

1.1. Context van de aanvraag: het Nationaal Groeifonds

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

Het NGF is gericht op publieke investeringen die het Nederlandse verdienvermogen (structureel bbp) op (middel)lange termijn verhogen in lijn met kabinetsdoelstellingen. Hiermee kan de transitie worden gemaakt naar een duurzame economie en samenleving en de daarmee gepaarde innovatiekracht leidt tot continuerende, nieuwe en groeiende bedrijvigheid in Nederland. Met het NGF wordt ervoor gezorgd dat investeringen kunnen worden gedaan om grote uitdagingen zoals de klimaatverandering aan te gaan, maatschappelijke opgaven toekomstbestendig aan te pakken en te versnellen. De investeringen uit het NGF voor de derde ronde zijn gericht op twee pijlers: kennisontwikkeling en onderzoek, ontwikkeling en innovatie ook wel research and development and innovation (R&D&I).

Voordat activiteiten uit het NGF kunnen worden gefinancierd en uitgevoerd dient een aantal stappen te worden doorlopen.¹ Voor de derde ronde geldt dat in de toekenningfase vanuit vakdepartementen en coördinerende bewindspersonen investeringsvoorstellen worden ingediend bij de toegangspoort voor het NGF. De onafhankelijke Adviescommissie Nationaal Groeifonds (Adviescommissie NGF) beoordeelt de door de toegangspoort doorgeleide investeringsvoorstellen en adviseert het kabinet.² Op basis van het advies van de Adviescommissie NGF besluit het kabinet over het toekennen van bijdragen uit het NGF aan activiteiten (NGF-projecten). De toegekende NGF-bijdragen worden na parlementaire autorisatie als NGF-middelen in de vorm van budgetoverboekingen verwerkt op de departementale begrotingen of begrotingsfondsen van de relevante vakdepartementen die deze middelen vervolgens kunnen inzetten voor NGF-projecten. Daarmee vangt de fase aan van het door de relevante vakdepartementen daadwerkelijk beschikbaar stellen van de NGF-middelen aan de NGF-projecten.

1.2. Procesverloop investeringsvoorstel CPBT

Het op de pijler R&D&I van het NGF gerichte investeringsvoorstel CPBT is op 3 februari 2023 voor de derde ronde van het NGF door minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ingediend bij de toegangspoort voor het NGF. Daarna is dit investeringsvoorstel doorgeleid naar de Adviescommissie NGF voor een beoordeling³.

In het advies van de Adviescommissie NGF komt tot uitdrukking dat het investeringsvoorstel CPBT ziet op het verbeteren en proefdiervrij maken van biomedische translatie. Dit gebeurt met methodes die de werkzaamheid en veiligheid beter voorspellen dan dierproeven. Het voorstel heeft als doel de noodzakelijke transitie naar proefdiervrije innovatie te versnellen en een

¹ Kamerbrief 7 september 2020, Kamerstukken II, 2019-20, 35300, nr. 83.

² Kamerbrief 1 december 2020, Kamerstukken II, 2020-21, 35570-XIX, nr. 23.

³ Kamerbrief van 14 februari 2022, Kamerstukken II, 2021-22, 35925-XIX, nr. 10.

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

ecosysteem te creëren voor proefdiervrije biomedische translatie. De indieners streven ernaar om Nederland internationaal koploper te maken op dit gebied, met een sterke infrastructuur, een aantrekkelijk vestigingsklimaat en een groot verdienvermogen. Dit voorstel sluit aan bij de pijlers Versterken van onderzoeks- en innovatie-ecosystemen en Transitie benutten binnen de Groeistrategie.

1.3. Toekenning NGF-bijdrage CPBT

Op basis van het positieve advies van de Adviescommissie NGF heeft het kabinet besloten tot een financiering van het investeringsvoorstel CPBT: hieraan is een bijdrage van € 124.500.000 uit het NGF gereserveerd, zoals uiteengezet in de Kamerbrief van 6 juli 2023.⁴

Op basis van het bijgestelde plan van aanpak van 10 januari 2024 is de reservering omgezet in een onvoorwaardelijke toekenning van € 55.000.000 (Fase 1) en een voorwaardelijk toekenning van € 69.500.000 (Fase 2), zoals uiteengezet in de Kamerbrief van 15 maart 2024.⁵

Voor de voorwaardelijke toekenning voor Fase 2 adviseert de adviescommissie de volgende voorwaarden:

1. Uit een tussentijdse evaluatie blijkt dat het centrum succesvol is opgezet en door onderzoekers, ontwikkelaars en andere belangrijke spelers in het veld wordt gevonden, erkend en ingezet. De adviescommissie vindt het belangrijk dat de werkzaamheden die in het kader van dit programma zullen worden ondersteund additioneel zijn aan de bestaande samenwerkingen.
2. Er ligt een stevige basis van uitgevoerde activiteiten op gebied van validatie en ontwikkeling van additionele modellen. Deze basis biedt voldoende aanknopingspunten voor een verdere Annex 1 - NGF Advies voorwaardelijke toekenningen en reserveringen voor CPBT 251 opschaling van de activiteiten en verankering van het centrum. De adviescommissie adviseert deze opschaling en een bijbehorende continuïteitsstrategie vorm te geven in het project.
3. De adviescommissie adviseert om het tweede deel van het project (2028-2034) te koppelen aan nieuwe private investeringen en een herijkt financieringsplan. Daarin verwacht de adviescommissie dat de financiële betrokkenheid van de private sector duidelijk is uitgebreid. De adviescommissie overweegt dat dit een belangrijke voorwaarde is om de continuïteit van het centrum te borgen ook na 2034.
4. De adviescommissie signaleert dat het creëren van wettelijke ruimte en daarbij structureel samenwerken met het ministerie van VWS, de EMA en het

⁴ Kamerbrief van 6 juli 2023, Kenmerk DGED-AEP / 27877699.

⁵ Kamerbrief van 15 maart 2024, DGED-AEP / 45705088.

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

ECVAM bepalend is voor het benutten van de kansen van het voorstel en de doelen van het Nationaal Groeifonds. Zonder transitie in de regelgeving loop deze transitie in praktijk tegen de grenzen aan. Daarom vindt de adviescommissie het belangrijk dat ook de wet- en regelgeving constant betrokken wordt bij het verder uitwerken van dit plan.

De toegekende NGF-bijdrage van € 55.000.000 (Fase 1) aan het NGF programma CPBT is na de parlementaire autorisatie als NGF-middelen verwerkt op de departementale begroting van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

1.4. Procesverloop aanvraag

Gelet op het kabinetsbesluit heeft u op 16 april 2024 de subsidieaanvraag voor het NGF-project CPBT ingediend.

Daarnaast heeft u een in detail uitgewerkte begroting en actualisatie van de doelstellingen, fasering en mijlpalen aan mij overgelegd.

Na de aanvraag heeft u nog aanvullende informatie toegezonden, de laatste informatie is van 22 mei 2025. Deze documenten vormen samen de gegevens en bescheiden zoals bedoeld in artikel 4:2, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en zijn mede de basis voor dit besluit.

Hoofdstuk 2 Beoordeling aanvraag

2.1. Het CPBT project op hoofdlijnen

Gelet op de toekenning aan het NGF-project CPBT door het kabinet en de parlementaire autorisatie van die toekenning ben ik bereid € 51.645.725 beschikbaar te stellen ten behoeve van het NGF-project CPBT Fase 1 conform de doelstelling en de uitgangspunten van het NGF. Daartoe heeft u een aanvraag voor subsidie ingediend, zoals hiervoor genoemd (zie I. Aanvraag van dit besluit).

Het NGF-project CPBT bestaat uit vier pijlers: (0) Programmamanagement, (1) Transitieprojecten, (2) Propositieontwikkeling en (3) Expertiseontwikkeling

De activiteiten in het programma zijn tot stand gekomen op basis van een brede consultatie binnen de sector. Er is geen sprake van een selectieve groep. Dit heeft geresulteerd in 16 organisaties die zich vanaf de start committeren aan de doelstellingen van het NGF-project CPBT en daar ook zelf in zullen investeren.

Hieronder volgt een toelichting per pijler.

- (0) Het programmamanagement: Betreft het aansturen en coördineren van het NGF-project CPBT, brede gemeenschapsopbouw, interne- en externe communicatie, opstellen van de verantwoording en relatiemanagement met

alle betrokkenen.

- (1) Transitieprojecten: In de transitieprojecten werken publieke en private partners samen aan proefdiervrije methoden voor actuele biomedische vraagstukken, zoals medicijnontwikkeling voor ALS. Ze ontwikkelen en testen nieuwe tools en modellen om biomedische producten efficiënter en betrouwbaarder te maken. Daarbij wordt gedemonstreerd dat proefdiervrije innovaties betere resultaten kunnen opleveren.
- (2) Propositieontwikkeling: Het CPBT ontwikkelt diensten voor onderzoekers en bedrijven op basis van methodes en expertise uit de transitieprojecten. Dit omvat training en educatie over proefdiervrije biomedische translatie, advies bij relevante vraagstukken en ondersteuning bij validatie en toepassing van nieuwe tools en modellen. Daarnaast helpt het centrum bij de ontwikkeling van innovatieve methodes en modellen. Deze activiteiten zijn onderdeel van de valorisatie-activiteiten van stichting CPBT. Het doel van deze valorisatie-activiteiten is om uiteindelijk innovatieadviesdiensten tegen marktprijs aan te bieden aan geïnteresseerde partijen.
- (3) Expertiseontwikkeling: Het CPBT verrijkt en verdiept zijn kennis door onderzoek en ontwikkeling naast de transitieprojecten. Dit omvat onder andere het verbeteren van validatiemethoden, het inzetten van AI, en innovaties op het gebied van regelgeving en translatieprocessen. De opgedane expertise wordt ingezet om de proposities verder te versterken.

2.2. Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

2.2.1. Activiteiten waarbij geen sprake is van staatssteun

Op basis van de aanvraag kom ik tot het oordeel dat de verlening van subsidie ten aanzien van programmamanagement-activiteiten die worden uitgevoerd door Stichting CPBT, geen staatssteun vormt omdat het om niet-economische activiteiten gaat. Het is daarbij van belang dat wordt voldaan aan de verplichtingen van dit besluit die u vindt in paragraaf 3.7.1 en 3.7.1.1. Stichting Lygature wordt in de fase vóór oprichting van Stichting CPBT (28 mei 2025) geacht de projectmanagement-activiteiten te hebben verricht als ware zij stichting CPBT. Hierdoor kwalificeren hun activiteiten van vóór de oprichting van Stichting CPBT als niet-economisch.

Voor de volgende partijen kom ik tot het oordeel dat de verlening van subsidie geen staatssteun vormt omdat het om niet-economische activiteiten gaat: UMC Utrecht (UMCU), Universiteit Utrecht (UU), Hogeschool Utrecht (HU), Erasmus MC,

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

Radboud Universiteit, TU Eindhoven (TU/e), Universiteit Maastricht (UM), Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), Amsterdam UMC (AUMC), Rijksuniversiteit Groningen (RUG), TNO, CBG, Radboud MC, Leiden University Medical Center (LUMC). Het is daarbij van belang dat wordt voldaan aan de verplichtingen van dit besluit die u vindt in paragraaf 3.7.1 en 3.7.1.2.

2.2.2. Verenigbare en vrijgestelde staatssteun

Voor de voorbereiding en opzet van de valorisatie-activiteiten die worden uitgevoerd door Stichting CPBT, kom ik tot het oordeel dat de subsidie verstrekt kan worden onder Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Pb EU, L 187/1), zoals meerdere malen na 2014 gewijzigd, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EU) 2023/1315 van de Commissie van 23 juni 2023 PbEU 2023, L167/1, hierna te noemen Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Het gaat hierbij om de toepassing van artikel 27.

Dit artikel verklaart steun voor innovatieclusters verenigbaar met de interne markt en deze steun is daarmee vrijgesteld van de in artikel 108, derde lid, VWEU, opgenomen aanmeldingsverplichting, mits wordt voldaan aan de in dit artikel (artikel 27 AGVV) vastgestelde voorwaarden, alsmede aan de voorwaarden uit het hoofdstuk I van de AGVV.

Voor artikel 27 van de AGVV wordt verwezen naar bijlage 1 die onderdeel uitmaakt van dit besluit. Daarnaast is van belang dat wordt voldaan aan de verplichtingen van dit besluit die u vindt in paragraaf 3.7.2.

Ik heb geconstateerd dat u geen onderneming in moeilijkheden bent als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onderdeel c, van de AGVV. Ik heb verder geconstateerd dat er tegen u geen bevel tot terugvordering uitstaat als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onderdeel a, van de AGVV. Voorts heb ik vastgesteld dat met de uitvoering van dit project niet eerder is begonnen dan na de aanvraag van 16 april 2024. Er gaat derhalve - onder meer om deze reden - een stimulerend effect uit van dit besluit.

Informatie over dit besluit wordt op grond van artikel 9, eerste lid, van de AGVV, gemeld aan de Europese Commissie (EC). De tekst van het besluit wordt gepubliceerd op de website van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Tevens zal er op grond van artikel 9, eerste lid en onderdeel c, van de AGVV, informatie over de steun per onderneming worden gepubliceerd boven de in dat artikel genoemde drempels.

2.2.3. Bewaartermijn boekhouding

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

Ik wijs u erop dat de EC nog gedurende tien jaar na de verlening van deze subsidie deze achteraf kan controleren. Ik raad u daarom aan de relevante documenten met betrekking tot deze subsidie te bewaren.

III. Besluit

Hoofdstuk 1 Grondslag, uitvoeringsperiode en subsidiebedrag

3.1. Wettelijke grondslag subsidieverlening en subsidiabele activiteiten

In het kader van het doel en de uitgangspunten van het NGF verleen ik hierbij, op grond van artikel 2a, tweede lid, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van het NGF-project CPBT, zoals opgenomen in de overgelegde documenten op basis waarvan de subsidie is aangevraagd en gespecificeerd in de begroting van de subsidieaanvraag op 22 mei 2025.

De subsidiabele activiteiten zijn omschreven in paragraaf 2.1. van dit besluit.

Hierbij gelden de daarbij behorende relevante doelstellingen van het NGF-project CPBT en de aanvulling daarop zoals hiervoor genoemd in paragraaf 1.4. van dit besluit.

3.2. Periode uitvoering

De activiteiten voor het NGF-project CPBT Fase 1 dienen te worden uitgevoerd in de periode van 16 april 2024 tot en met 31 december 2029.

3.3. Subsidiebedrag Fase 1

Op basis van de gegevens opgenomen in uw aanvraag, conform de begroting, is het subsidiebedrag voor het project berekend als een percentage van de in aanmerking komende subsidiabele kosten, voor de subsidiabele activiteiten, waarbij de volgende maximale percentages gelden:

- 100% voor niet-economische activiteiten;
- 50% van de kosten, bedoeld in artikel 27, zevende en achtste lid, van de AGVV voor een innovatiecluster zoals gedefinieerd in artikel 2, onderdeel 92, van de AGVV;

Het subsidiebedrag voor Fase 1 wordt per subsidieontvanger ten hoogste vastgesteld op de maximale subsidiebedragen opgenomen in de tabellen hieronder. Hier staan per subsidieontvanger het subsidiebedrag voor Fase 1 en de begrote kosten per soort activiteit (genoemde bedragen in €). Hierbij merk ik op dat er met dit besluit geen subsidie wordt verleend voor activiteiten van Fase 2 van het NGF-project CPBT, maar uitsluitend subsidie wordt verleend voor Fase 1.

Niet-economische activiteiten

Naam deelnemer	Kosten Fase 1	Subsidie Fase 1	Totale kosten	%subsidie	Datum
UMCU	21.278.725	12.855.000	41.164.807	60%	Referentienummer NGFPCBT241
UU	24.686.963	13.277.500	48.513.478	53%	
HU	6.457.190	4.640.000	14.297.321	72%	
Stichting CPBT	9.864.891	9.030.000	34.849.656	92%	
Erasmus MC	842.350	515.000	1.852.600	61%	
Radboud Universiteit	517.000	176.055	517.000	34%	
Radboud MC	162.300	140.000	971.000	86%	
TU Eindhoven	1.918.450	1.800.000	3.116.098	94%	
UM	3.831.295	1.820.000	7.406.688	48%	
UMCG	6.037.119	3.525.000	7.580.530	58%	
RUG	504.486	340.000	637.819	67%	
LUMC	336.534	260.000	1.891.278	77%	
AUMC	1.840.109	902.500	2.280.446	49%	
CBG	22.170	22.170	53.547	100%	
Stichting Lygature	325.000	325.000	325.000	100%	
TNO	1.151.599	730.000	3.216.485	63%	
<i>Totaal</i>	<i>79.776.178</i>	<i>50.358.225</i>	<i>168.673.753</i>		

Innovatiecluster (art. 27 AGVV)				
Naam deelnemer	Kosten Fase 1	Subsidie Fase 1	Totale kosten	% subsidie
Stichting CPBT	2.575.000	1.287.500	2.575.000	50%

Totaal		
Naam project	Kosten Fase 1	Subsidie Fase 1
NGF-project CPBT	82.351.178	51.645.725

De begrote subsidiabele kosten voor Fase 1 per subsidieontvanger zijn gebaseerd op de gegevens opgenomen in de aanvraag, conform de begroting per deelnemer van het samenwerkingsverband.

Indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit andere hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies per individuele begunstigde niet meer bedraagt dan 100%. Voor de kosten voor een innovatiecluster als bedoeld in artikel 27, zevende en achtste lid, van de AGVV, bedraagt het totale bedrag aan subsidies per individuele begunstigde niet meer dan 50%.

Cumulatie van subsidies voor de subsidiabele activiteiten en de subsidiabele kosten is in ieder geval niet meer dan is toegestaan op basis van de geldende Europese steunkaders.

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

Het totale subsidiebedrag voor het NGF-project CPBT Fase 1 wordt ten hoogste vastgesteld op € 51.645.725, gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag, en berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

3.4. Subsidiabele kosten en berekeningsmethodiek

De volgende in aanmerking komende kosten, per subsidieontvanger, voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van de onder paragraaf 2.1. genoemde activiteiten, en daadwerkelijk gemaakt in de uitvoeringsperiode (zie paragraaf 3.2. van dit besluit), worden door mij subsidiabel geacht.

- a) Personeelskosten die worden berekend op basis van uurtarieven met een keuze uit de volgende berekeningsmethoden:
- een integrale kostensystematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van een tarief per eenheid van een kostendrager waarin de directe en indirecte kosten per kostendrager zijn verwerkt (kostendragers zijn bijvoorbeeld personeels-/arbeidsuren, apparaat/machine-uren, output van apparaten en machines en verbruikte materialen) en die is gebaseerd op bedrijfseconomische en maatschappelijk aanvaardbare grondslagen en stelselmatig wordt toegepast, of
 - een loonkosten plus vaste-opslag-systematiek, waarbij de directe loonkosten per uur worden vermeerderd met een vaste opslag voor indirecte kosten van 50%, of
 - een vaste-uurtarief-systematiek van € 60.

Voor de deelnemers die niet-economisch activiteiten uitvoeren en niet de integrale kostensystematiek toepassen geldt dat de personeelskosten, op uurbasis conform de in de begroting aangegeven uurtarieven nooit meer bedragen dan, gelet op de doelmatige besteding van deze subsidie, het maximale bedrag voor schaal 18 uit de Handleiding Overheidstarieven van het betreffende jaar⁶.

- b) Kosten van machines en apparatuur voor zover en zolang zij worden gebruikt voor de subsidiabele onderzoeksactiviteiten. Wanneer deze apparatuur en uitrusting niet tijdens hun volledige levensduur voor de subsidiabele activiteiten worden gebruikt, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van de subsidiabele activiteiten, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, als in aanmerking komende kosten beschouwd. Deze kostenpost is enkel van toepassing op ontvangers van steun voor onderzoek en ontwikkeling.
- c) Aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten.

⁶ Handleiding overheidstarieven per jaar, zie www.rijksfinancien.nl/hafir/extra-informatie

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

De voor exploitatiesteun ten behoeve van innovatieclusters in aanmerking komende kosten zijn de personeelskosten en administratieve kosten (met inbegrip van de algemene kosten) met betrekking tot:

- i. het aansturen van het cluster ter bevordering van samenwerking, informatiedeling en het verschaffen of toeleiden van gespecialiseerde en op maat gemaakte zakelijke ondersteuningsdiensten;
- ii. de marketing van het cluster om nieuwe ondernemingen of organisaties aan te trekken en de zichtbaarheid te verhogen;
- iii. het beheer van de faciliteiten van het cluster, de organisatie van opleidingsprogramma's, workshops en conferenties ter ondersteuning van kennisdeling, netwerking en transnationale samenwerking.

Innovatiecluster: structuren of georganiseerde groeperingen van onafhankelijke partijen (zoals innovatieve start-ups, kleine, middelgrote en grote ondernemingen, maar ook organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding, onderzoeksinfrastructuur, test- en experimenteerinfrastructuur, digitale innovatiehubs, niet-commerciële organisaties en andere verwante economische spelers) die zijn opgezet om innovatieve activiteiten en nieuwe vormen van samenwerking te stimuleren, zoals door digitale middelen, door het delen en/of bevorderen van het delen van faciliteiten en het uitwisselen van kennis en deskundigheid, en door daadwerkelijk bij te dragen aan kennisoverdracht, netwerking, informatieverbreiding en samenwerking tussen de ondernemingen en andere organisaties binnen het cluster.

De vóór indiening van uw aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

3.5. Btw

Voor Stichting Lygature geldt dat ze btw-plichtig zijn voor de activiteiten die ze uitvoeren. Derhalve kan de aan derden te betalen btw met de Belastingdienst worden verrekend. Aangezien de btw dus geen kostenpost vormt, is de subsidie voor Stichting Lygature gebaseerd op de begrote kosten, exclusief de aan derden te betalen btw.

Voor alle andere subsidieontvangers geldt dat zij niet btw-plichtig zijn voor de subsidiabele activiteiten. Derhalve kan de aan derden te betalen btw niet met de Belastingdienst worden verrekend. Aangezien de btw dus een kostenpost vormt, is de subsidie gebaseerd op de begrote kosten, inclusief de aan derden te betalen btw.

Hoofdstuk 2 Subsidieverplichtingen

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

Hierna heb ik de verplichtingen opgenomen die ik aan de subsidie heb verbonden en waarvoor geldt dat als (een van) deze verplichtingen niet worden nagekomen ik de subsidie geheel of gedeeltelijk kan intrekken en terugvorderen (na het uiten van een voornemen ertoe). Het betreft algemene verplichtingen, verplichtingen in verband met Europese staatssteunregels en verplichtingen in verband met inhoudelijke en financiële rapportage.

3.6. Algemene subsidieverplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende algemene verplichtingen verbonden.

1. De activiteiten moeten volledig worden uitgevoerd overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende activiteitenplan en binnen de uitvoeringsperiode (zie paragraaf 3.2. van dit besluit). Tijdens de uitvoering van het NGF-project CPBT gelden de projectdoelstellingen, fasering en mijlpalen zoals opgenomen in de aanvraag.
2. Er wordt een administratie gevoerd waarbij er een eigen verantwoordelijkheid geldt voor de rechtmatige en doelmatige besteding van de ontvangen subsidie.
3. De inrichting van de administratie moet zodanig zijn dat deze aansluit bij de ingediende begroting en daaruit te allen tijden op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan de activiteiten toe te rekenen kosten kunnen worden afgelezen.
4. Er moet onverwijld een schriftelijke melding worden gedaan zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
5. Voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van de activiteiten, waaronder een wijziging van de partners in het innovatiecluster, moet mijn voorafgaande schriftelijke toestemming gevraagd worden. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.
6. Er moet onverwijld schriftelijke mededeling worden gedaan van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling of tot faillietverklaring.
7. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening door de subsidieontvangers aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.
8. U zet zich actief in voor het versnellen van de transitie naar proefdiervrije biomedische innovaties, waarbij kennisdeling en samenwerking met zowel betrokken als geïnteresseerde partijen centraal staat.
9. U zorgt voor een duurzaam functionerend kenniscentrum dat fungeert als open-access platform voor kennisoverdracht, waarbij de ontwikkelde innovatieadviesdiensten toegankelijk zijn voor aanvragen uit alle sectoren.

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

10. Uiterlijk binnen 21 weken na de in dit besluit genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
- Een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van de activiteiten zijn opgenomen;
 - Een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan de activiteiten toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de ingediende begroting;
 - Een controleverklaring per subsidieontvanger voor de subsidieontvangers met meer dan € 125.000 subsidie conform het controleprotocol zoals beschikbaar gesteld door RVO, waarbij de controleverklaring ook betrekking moet hebben op het inhoudelijke eindrapport (van de gesubsidieerde activiteiten).
 - Een directieverklaring ondertekend door een daartoe bevoegd bestuurder voor de subsidieontvangers met minder dan € 125.000 subsidie.

3.7. Subsidieverplichtingen in verband met Europese staatssteunregels

Aan de subsidie zijn de volgende subsidieverplichtingen verbonden gelet op de uit artikel 107 VWEU voortvloeiende Europese staatssteunregels.

3.7.1 Niet-economische activiteiten

Voor de in het activiteitenplan opgenomen subsidiabele activiteiten die niet-economisch van aard zijn geldt onder meer dat:

- De subsidie voor die activiteiten wordt uitsluitend ingezet voor niet-economische activiteiten.
- Eventuele voordelen die worden behaald met het verrichten van de subsidiabele niet-economische activiteiten worden niet (direct, noch indirect) doorgezet naar andere (economische) activiteiten. Indien er naast de niet-economische activiteiten ook economische activiteiten worden verricht, dienen deze activiteiten zowel financieel als administratief gescheiden te worden uitgevoerd van de activiteiten die met deze subsidie worden ondersteund. Dit betekent dat in de boekhouding beide soorten activiteiten, de kosten, financiering en de inkomsten daarvan duidelijk dienen te worden onderscheiden. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.
- De te verrichten activiteiten dienen op een neutrale, onafhankelijke, objectieve en niet-discriminatoire wijze plaats te vinden en mogen niet concurreren met de dienstverlening die op de markt door commerciële partijen wordt aangeboden. Voorkomen moet worden dat er kosten voor rekening worden genomen die normaliter voor rekening dienen te komen van ondernemingen als indirect begunstigen van de activiteiten.

4. Alle activiteiten dienen voor een ieder zonder onderscheid toegankelijk te zijn, mogen geen individuele ondernemingen bevoordelen en de resultaten daarvan dienen kosteloos publiekelijk ter beschikking te worden gesteld.

3.7.1.1 Onderwijsinstellingen

Voor onderwijsinstellingen geldt daarnaast in het bijzonder:

1. Voor Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht en UMCU geldt dat de onderwijsmodules in beginsel om niet moeten worden aangeboden aan andere onderwijsinstellingen, tenzij er op termijn exploitatiekosten worden gemaakt voor het actueel houden van de onderwijsmodule waarbij deze kosten als financiële bijdrage kunnen worden gevraagd van de afnemende onderwijsinstellingen.
2. In beginsel dienen de onderwijsmodules aangeboden te worden aan studenten die ingeschreven zijn bij een bachelor of masteropleiding bij de onderwijsinstelling. Wanneer er plaatsen beschikbaar zijn, mogen professionals de onderwijsmodule bijwonen. De onderwijsmodule moet in dat geval kostendekkend aangeboden worden aan professionals.

3.7.1.2 Onderzoeksinstituten

Voor de activiteiten die worden uitgevoerd door onderzoeksorganisaties die kunnen worden aangemerkt als niet-economisch geldt daarnaast in het bijzonder dat de activiteiten ook dienen te worden uitgevoerd met inachtneming van OOI-steunkader⁷, waaronder:

1. Omdat de activiteiten met ondernemingen worden uitgevoerd moet worden voldaan aan de voorwaarden van paragraaf 2.2.2, punt 29, van het OOI-steunkader⁷:
 - a. de deelnemers dienen voorafgaand aan de activiteiten een overeenkomst af te sluiten over de wijze waarop wordt omgegaan met de bijdrage in de kosten, het delen in de risico's en uitkomsten, de verspreiding van de resultaten en de toegang tot en de regels voor de toewijzing van intellectuele eigendomsrechten, en
 - b. er dient ervoor gezorgd te worden dat:
 - i. de deelnemende ondernemingen de volledige kosten van de activiteiten dragen; of
 - ii. de resultaten van de activiteiten waaraan geen intellectuele eigendomsrechten kunnen worden ontleend, ruim mogen worden verspreid en eventuele intellectuele eigendomsrechten die uit de activiteiten van de deelnemende onafhankelijke onderzoeksinstituten of onderzoeksinfrastructuur voortvloeien, volledig aan hen worden toegekend; of
 - iii. uit de activiteiten ontstane intellectuele eigendomsrechten, alsmede daarmee verband houdende toegangsrechten, aan de verschillende

⁷ Kaderregeling Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie (PbEU 2022/C414/1)

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

- samenwerkende deelnemers worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van hun werkpakketten, bijdragen en respectieve belangen, of
- iv. de onafhankelijke onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur ontvangt van de deelnemende ondernemingen een vergoeding die overeenstemt met de marktprijs voor de intellectuele eigendomsrechten die voortvloeien uit het samenwerkingsproject die worden overgedragen aan de deelnemende ondernemingen.
 - c. Het absolute bedrag van financiële en niet-financiële bijdragen van de deelnemende ondernemingen in de kosten van de activiteiten van de onafhankelijke onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur die de betrokken intellectuele eigendomsrechten hebben opgeleverd, kan op de vergoeding, bedoeld in onderdeel b, sub iv, in mindering worden gebracht.
 - d. De vergoeding, bedoeld in onderdeel b, sub iv, stemt overeen met de marktprijs indien:
 - i. het bedrag van de vergoeding is vastgesteld via een publieke, open en transparante concurrerende verkoopprocedure; of
 - ii. een taxatie van een onafhankelijke deskundige bevestigt dat de prijs overeenstemt met de marktprijs;
 - iii. een deelnemend onafhankelijk onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur als verkoper kan aantonen dat zij heeft onderhandeld over de vergoeding, om rekening houdende met haar algemene doelstellingen, het maximale economische voordeel binnen te halen op het tijdstip dat het contract wordt afgesloten; of
 - iv. in de gevallen waarin de samenwerkingsovereenkomst de onderneming een voorkeursrecht geeft ten aanzien van het door een deelnemend onafhankelijk onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur gegenereerde intellectuele eigendomsrecht, wanneer hieraan de deelnemende onafhankelijke onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur het recht is gekoppeld derden te verzoeken om economisch meer voordelige aanbiedingen, zodat de onderneming haar aanbod daaraan moet aanpassen.
 - e. De voorwaarden van een contract, overeengekomen op grond van onderdeel d, sub iii, wijken niet af van voorwaarden die onafhankelijke ondernemingen overeen zouden komen en behelzen geen enkele vorm van heimelijke verstandhouding.

3.7.2 Verplichtingen voor economische activiteiten

Voor stichting CPBT geldt dat voor de valorisatie-activiteiten dient te worden voldaan aan de voorwaarden opgenomen in hoofdstuk 1 en artikel 27 van de AGVV. Voor deze activiteiten geldt onder meer:

1. Binnen een daartoe gestelde termijn dient medewerking te worden verleend en informatie te worden verschaft ten behoeve van de informatieverplichting bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de AGVV, en in het geval van monitoring door de EC zoals bedoeld in artikel 12 van de

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

AGVV om aan deze medewerkingsverplichting en alle voorwaarden van de AGVV te kunnen voldoen.

2. De steun voor de valorisatie-activiteiten van stichting CPBT mag slechts worden aangewend voor exploitatiekosten van een innovatiecluster, als bedoeld in artikel 27, achtste lid, van de AGVV.
3. Stichting CPBT zorgt ervoor dat zij innovatieadviesdiensten kan gaan aanbieden tegen een marktconforme prijs. Het aanbieden van de adviesdiensten zelf, wordt niet gesubsidieerd en komt voor rekening van Stichting CPBT. Slechts de opstartkosten om te kunnen komen tot het kunnen aanbieden van deze adviesdiensten op de markt worden gesubsidieerd.

3.8. Subsidieverplichtingen in verband met inhoudelijke en financiële rapportage

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen in verband met inhoudelijke en financiële rapportage verbonden.

1. U dient elk jaar uiterlijk op 15 maart schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van de activiteiten, conform een model dat door RVO beschikbaar wordt gesteld.
2. Uiterlijk op 29 augustus 2025 levert u de overeenkomst aan waarin de samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd.
3. Naast reguliere rapportages dient u op mijn verzoek mee te werken aan een formele visitatie of audits van de NGF Fondsbeheerders of van de Adviescommissie NGF. Een verzoek tot een formele visitatie of audit wordt minimaal één maand van te voren aangekondigd.
4. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van de activiteiten. Deze verplichting geldt tot vijf jaar na de datum van het besluit tot subsidievaststelling.
5. U bent verplicht om medewerking te verlenen aan een midterm-evaluatie alsmede een eindevaluatie van het gehele NGF-project CPBT ten behoeve van het NGF. Deze verplichting geldt tot vijf jaar na de datum van het besluit tot subsidievaststelling.

Hoofdstuk 3 Subsidievaststelling, bevoorschotting en correspondentie

3.9. Subsidievaststelling

Het besluit tot subsidievaststelling zal ik nemen binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 10 van paragraaf 3.6. van dit besluit is verstreken. Indien ik het besluit niet binnen 13 weken kan nemen zal ik u informeren wanneer u het besluit tegemoet kan zien.

3.10. Voorschot

Ik verstrek u een ambtshalve voorschot van 100% van het subsidiebedrag voor Fase 1, zijnde € 51.645.725 dat in delen en per subsidieontvanger wordt betaald, zoals opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

De voorschotten worden pas uitbetaald aan een subsidieontvanger nadat deze de samenwerkingsovereenkomst zoals opgenomen in verplichting 2 van paragraaf 3.8. van dit besluit heeft ondertekend en een afschrift daarvan heeft overlegd aan RVO.

3.11. Advies

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op de financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik om de accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

3.12. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van het verplichtingnummer NGFCPBT241, te zenden naar de NGF-coördinator bij RVO voor dit NGF-project CPBT:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 2595 AL Den Haag
Emailadres:

De contactpersoon voor het NGF-project CPBT bij het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn, is

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
namens deze,

Ellen Jacobs
Directeur Innovatie en Ondernemerschap
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Dit bericht is automatisch gegenereerd en bevat daarom geen handtekening

Bijlage 1 – tekst artikel 27 AGVV
Bijlage 2 – Controleprotocol Accountant
Bijlage 3 – Voorschotritme

**Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland**

Bezwaarclausule

Als u het niet eens bent met deze beslissing kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift met een kopie van deze beslissing naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE, Zwolle. Op onze internetsite www.mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

Bijlage 1 – tekst artikel 27

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

Artikel 27 Steun voor innovatieclusters

1. Steun voor innovatieclusters is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.
2. Investeringssteun kan worden toegekend aan de eigenaar van het innovatiecluster. Exploitatiesteun kan worden toegekend aan de exploitant van het innovatiecluster. De exploitant, indien verschillend van de eigenaar, kan een rechtspersoon zijn of een consortium van ondernemingen zonder afzonderlijke rechtspersoonlijkheid. In alle gevallen moet elke onderneming een afzonderlijke boekhouding voeren voor de kosten en opbrengsten van elke activiteit (eigendom, exploitatie en gebruik van het cluster) volgens de toepasselijke boekhoudkundige normen.
3. Toegang tot de panden, faciliteiten en activiteiten van het cluster staat open voor meerdere gebruikers en wordt op transparante en niet-discriminerende basis verleend. Ondernemingen die ten minste 10% van de investeringskosten van het innovatiecluster hebben gefinancierd, kunnen preferente toegang krijgen op gunstigere voorwaarden. Om overcompensatie te vermijden, is deze toegang evenredig aan de bijdrage van de onderneming in de investeringskosten en worden deze voorwaarden publiek beschikbaar gesteld.
4. De vergoedingen die voor het gebruik van de faciliteiten van het cluster en voor deelname aan de activiteiten van het cluster worden berekend, stemmen overeen met de marktprijs of weerspiegelen de kosten ervan, plus een redelijke marge.
5. Voor de bouw of het upgraden van innovatieclusters mag investeringssteun worden verleend. De in aanmerking komende kosten zijn de kosten van de investeringen in immateriële en materiële activa.
6. De steunintensiteit van investeringssteun voor innovatieclusters bedraagt ten hoogste 50% van de in aanmerking komende kosten. De steunintensiteit kan worden verhoogd met 15 procentpunten voor innovatieclusters in steungebieden die aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, onder a), van het Verdrag voldoen, en met 5 procent- punten voor innovatieclusters in steungebieden die aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, onder c), van het Verdrag voldoen.
7. Voor de exploitatie van innovatieclusters mag exploitatiesteun worden verleend. De steun mag ten hoogste tien jaar lopen.
8. De voor exploitatiesteun ten behoeve van innovatieclusters in aanmerking komende kosten zijn de personeelskosten en administratieve kosten (met inbegrip van de algemene kosten) met betrekking tot:
 - a) het aansturen van het cluster ter bevordering van samenwerking, informatiedeling en het verschaffen of toeleiden van gespecialiseerde en op maat gemaakte zakelijke ondersteuningsdiensten;
 - b) de marketing van het cluster om nieuwe ondernemingen of organisaties aan te trekken en de zichtbaarheid te verhogen;

- c) het beheer van de faciliteiten van het cluster, de organisatie van opleidingsprogramma's, workshops en conferenties ter ondersteuning van kennisdeling, netwerking en transnationale samenwerking.
9. De steunintensiteit van exploitatiesteun voor innovatieclusters bedraagt ten hoogste 50% van de totale in aanmerking komende kosten over de periode waarvoor steun wordt toegekend.

Bijlage 2 – Controleprotocol Accountant

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

1. Uitgangspunten

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel het geven van aanwijzingen omtrent de reikwijdte en de intensiteit van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het Ministerie in te dienen aanvraag om subsidievaststelling.

1.2 Definities

Accountant: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.

Subsidieontvanger: een rechtspersoon aan wie namens het Ministerie een subsidie is verstrekt.

Controleverklaring: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel omtrent de juistheid, volledigheid en financiële rechtmatigheid van een aanvraag tot subsidievaststelling.

Financiële rechtmatigheid: een financiële transactie is in overeenstemming is met de in de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (zie paragraaf 1.3) opgenomen bepalingen die de uitkomst van die financiële transactie beïnvloeden.

1.3 Wet- en regelgeving

Voor de controle van de financiële rechtmatigheid volgens dit protocol is in de beschikking tot subsidieverlening genoemde wet- en regelgeving (inclusief eventuele wijzigingen hierin) van toepassing.

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant tevens vast dat:

- a. in de rekening en verantwoording omtrent de kosten en opbrengsten:
 - 1°. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen op grond van de beschikking tot subsidieverlening;
 - 2°. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die daadwerkelijk voor rekening komen van de subsidieontvanger;
- b. de subsidieontvanger opgave doet van alle opbrengsten, waaronder subsidies, waarmee de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft mede is gefinancierd;
- c. ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, het project is uitgevoerd overeenkomstig het activiteitenplan waarop de beschikking tot subsidieverlening betrekking heeft.

2. Controleaanpak

2.1 Eisen voor de controleaanpak

De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld.

Zonder de in voorgaande alinea geformuleerde voorschriften in te perken, zijn voor de controle van specifieke financiële verantwoordingen ten behoeve van de vaststelling van bijdragen vanuit het Ministerie met name de volgende aandachtspunten van belang:

1. De accountant stelt een analyse op inzake het risico dat de specifieke financiële verantwoording een materiële afwijking bevat. Deze risicoanalyse wordt specifiek opgesteld voor deze controle; er mag niet volstaan worden met een standaard analyse. In de risicoanalyse maakt de accountant zichtbaar welke controles gericht op de geïdentificeerde (significante) risico's zullen worden uitgevoerd.
2. De accountant ontwikkelt op grond van de risicoanalyse een controleplan waarin zijn vastgelegd: de aard, de tijdsfasering en de omvang van de controlewerkzaamheden die door leden van het controleteam moeten worden uitgevoerd om toereikende controle-informatie te verkrijgen teneinde het controlerisico tot een aanvaardbaar laag niveau te reduceren.
3. In het controleplan wordt de goedkeuringstolerantie (zie paragraaf 2.2) vertaald naar controletoleranties, waarbij de goedkeuringstolerantie het maximum is.
4. Bij de controle wordt vastgesteld of de in de financiële verantwoording opgenomen posten, met in achtneming van de controletoleranties en goedkeuringstolerantie (zie paragraaf 2.2), juist, volledig en rechtmatig (zie definitie in paragraaf 1.2) zijn.
5. De accountant controleert:
 - de juiste en volledige weergave van de door andere bestuursorganen, de Europese Commissie en derden verstrekte bijdragen in de kosten van de gesubsidieerde activiteiten;
 - het al dan niet terecht hebben opgevoerd van de btw als kostenpost;
 - *indien van toepassing*: de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen.
6. De accountant mag bij zijn controle gebruik maken van controlewerkzaamheden, die zijn uitgevoerd bij de controle van de jaarrekening van de subsidieontvanger. Een enkele verwijzing hiernaar in het controledossier met betrekking tot de (individuele) subsidie is onvoldoende. In het controledossier voor de specifieke verklaring moeten deze werkzaamheden worden beschreven evenals de belangrijkste relevante conclusies. Het controledossier moet zelfstandig bruikbaar zijn. Dit betekent dat de relevante stukken daarin opgenomen zijn.

Datum

Referentienummer
NGFCPBT241

7. De accountant zorgt voor adequate controledocumentatie, waaruit blijkt dat de werkzaamheden conform het controleplan zijn uitgevoerd, wat de uitkomsten van de controle zijn en dat deze zijn beoordeeld door de eindverantwoordelijke accountant. Deze documentatie omvat naast het op de risicoanalyse gebaseerde controleplan in ieder geval stukken waaruit blijkt:
- dat de cijfermatige juistheid van de verantwoording is nagegaan;
 - dat de verantwoording aansluit met de financiële administratie;
 - dat een cijferbeoordeling is uitgevoerd van de werkelijk verantwoorde kosten ten opzichte van de begrote kosten;
 - wat de aard en de omvang zijn van verrichte systeem- en gegevensgerichte controlewerkzaamheden op in de verantwoording opgevoerde kosten.

2.2 Materialiteit: goedkeuringstoleranties en gewenste zekerheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidieverplichtingen streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95 procent gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de maximale afwijking voor wat betreft de getrouwheid of financiële rechtmatigheid in de financiële verantwoording niet groter is dan één procent van het totaal financieel belang van die verantwoording. De hierna vermelde goedkeuringstoleranties zijn van toepassing.

Aard van de aangelegenheid	Controleverklaring			
	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel onthouding	Afkeurend
Fouten in de verantwoording en onzekerheden in de controle	≤2%	> 2% - ≤ 4%	Onzekerheden > 4%	Fouten > 4%

Afwijkingen in de verantwoording

Van een afwijking in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat een (gedeelte van een) verantwoorde post niet voldoet aan één of meer aspecten van de geldende wet- en regelgeving (zie ook paragraaf 1.2) of dat een (gedeelte van een) post niet juist of volledig is verantwoord. Afwijkingen van wet- en regelgeving worden in absolute zin opgevat; saldering van afwijkingen is daarom niet toegestaan.

Het niet in staat zijn om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen (onzekerheden in de controle)

Er is sprake van onzekerheden in de controle wanneer op basis van de beschikbare controle-informatie niet kan worden vastgesteld of een (gedeelte van een) post voldoet aan de eisen in de geldende wet- en regelgeving.

Omgaan met geconstateerde afwijkingen

Het uitgangspunt is dat subsidieontvanger de door de accountant geconstateerde afwijkingen voor zover mogelijk corrigeert. Materiële afwijkingen (conform tabel paragraaf 2.2), die niet door de subsidieontvanger worden gecorrigeerd, leiden tot een aangepast (niet goedkeurend) oordeel door de accountant.

3 Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de actuele NBA voorbeeldtekst HRA 3 sectie II hoofdstuk 10.3: "Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de publieke sector" gehanteerd, aangepast voor incidentele subsidies.

4 Reviewbeleid

De Auditdienst Rijk (ADR) kan een review uitvoeren op de uitgevoerde accountantscontrole inzake deze subsidie. De accountant, die de controle uitvoert, verstrekt de ADR desgevraagd alle inlichtingen en bescheiden. De eventuele extra kosten van deze accountant in verband met de review zijn niet voor rekening van het Ministerie.